

Відділ освіти Яворівської районної адміністрації

***Відділ освіти, культури і туризму, молоді та спорту
Шегинівської сільської ради Яворівського району Львівської області***

Звіт

***за результатами анкетування «Оцінювання якості
освітнього середовища Балицького навчально-виховного
комплексу «Загальноосвітній навчальний заклад І-ІІІ
ступенів – дошкільний навчальний заклад»***

Укладачі звіту:

**Дутка Мар'яна Ярославівна –
заступник керівника з НВР;**

**Терендій Оксана Володимирівна –
педагог-організатор;**

**Кісичка Володимир Миколайович –
вчитель інформатики**

Баличі-2025

Зміст

• Вступ.	3-4
• Розділ І. Організація дослідження.	5-9
• Розділ ІІ. Аналіз результатів дослідження.	10-31
• Висновки.	32-33
• Рекомендації.	34

Вступ

Освітнє середовище - це система впливів й умов формування особистості, а також можливості для її розвитку. Освітнє середовище ЗЗСО має такі властивості:

- Просторово-предметна – орієнтована на забезпечення комфортних умов для навчання та праці.
- Взаємовідносини – дотримання правил для забезпечення результативного навчання та виховання.
- Створення та розвиток освітнього середовища – праця педагогів за участі учнівського та батьківського активу.

Освітнє середовище сучасного ЗЗСО має бути відповідно до регіонального стандарту (“Стратегія розвитку освіти Львівщини в 2021-2027 роках”):

- безпечним, тобто не загрожувати життю та здоров'ю учнів, психологічно комфортним, містити захист педагогів і підтримувати учнів у розв'язанні їхніх життєвих проблем.
- сповненим довіри передбачає пануванню моральних норм, статевої, релігійної і соціальної рівності, справедливості, існуванню взаєморозуміння та співпраці, доброзичливості.
- демократичним, тобто людиноорієнтованим, де керівництво закладу поважає права учнів, не обмежується свобода висловлювання, є можливість висловити свою думку щодо справ, які впливають на особисте та шкільне життя, забезпечує батькам доступ до інформації про діяльність закладу, підтримує у закладі утворення самоврядної спільноти учнів, представники учнів та батьки беруть активну участь у педрадах, нарадах при директорі, щорічних зборах.
- патріотичним, що пробуджує прихильність до України, її цілісності, формує ідентичність українця-патріота, сприяє турботі про добробут громадян та готовність жертвувати своїм часом, майном та життям заради Батьківщини. Розвиває турботливе ставлення до тварин та природи,

забезпечує можливість пізнавати героїчні сторінки історії України, виявляти повагу до Бога і до Людини, набувати досвіду громадської поведінки (волонтерства).

- культуротворчим, що мотивує й активізує здобувачів освіти, стимулює їх фізичний, інтелектуальний і особистісний розвиток. У закладі працює бібліотека, спортивні секції, проводяться змагання, турніри, олімпіади. Учні та батьки долучаються до проведення екскурсій, поїздок, подорожей, експедицій, вчителі зацікавлені в організації експедицій, екскурсій, подорожей.
- відкритим (інклюзивним), що створює умови для навчання дітей з інвалідністю, пересуванню шкільними приміщеннями (коридори, пандуси, туалети). Виховує позитивне ставлення до учнів з інвалідністю, співпраці зі сім'ями, органами влади та самоврядування, громадськістю (активістами, волонтерами, батьками, лідерами громади).

Метою дослідження у Балицькому НВК було оцінити якість освітнього середовища

Завдання дослідження полягало у тому, щоб оцінити освітнє середовище за характеристиками, визначеними Стратегією розвитку освіти Львівщини до 2027 року; виявити проблеми у фізичному середовищі, психологічному кліматі та в стосунках у колективі; вдосконалити умови навчання, адаптувати підходи до потреб учнів; прослідкувати прогрес чи регрес; підвищити мотивацію та відповідальності учнів.

Призначення звіту:

для керівництва освітою територіальної громади, дирекції навчального закладу, з метою вчасного прийняття необхідних рішень та внесення змін в освітній процес закладу вчительського, батьківського та учнівського колективів.

Розділ I. Організація дослідження

Дослідження якості освітнього середовища у Балицькому НВК проводилося на виконання наказу Департаменту освіти і науки ЛОДА № 02-01/01/42 від 07.02.2025р. «Про оцінювання якості освітнього середовища закладів середньої освіти Львівської області»

Орієнтованими ключовими запитаннями, на які ми хотіли отримати відповіді за результатами даного дослідження були:

- відповідність освітнього процесу ЗЗСО в ділянці виховання формулі НУШ (виховання на цінностях), потребам та очікуванням учнів і батьків;
- корисність (потрібність) запланованих та проведених шкільних виховних справ (проєктів) для учнів;
- якість стилю спілкування працівників школи з учнями і батьками, його відповідність формулі НУШ (партнерство);
- участь учнів, батьків та громадськості, місцевих громадських об'єднань у плануванні і проведенні виховних справ (проєктів).

Для конкретизації ключових запитань використовувались наступні **критерії оцінювання** освітнього середовища як виховного простору.

Критерії оцінювання освітнього середовища як виховного простору:

♣ Відповідність організації освітнього середовища ЗЗСО вимогам безпеки (безпечний)

♣ Актуальність визначених педагогами завдань освітньої програми та ефективність реалізації цих завдань (патріотичний, культуротворчий).

♣ Корисність (потрібність) запланованих і проведених шкільних виховних справ (проєктів) для учнів (патріотичний, культуротворчий)

♣ Відповідність управління ЗЗСО та стилю спілкування працівників

Для проведення дослідження застосовувались такі методи:

♣ Анкетування учнів 4-го класу;

♣ Анкетування учнів 8-го класу;

- ♣ Анкетування учнів 10-го класу;
- ♣ Анкетування батьків цих учнів;
- ♣ Анкетування педагогічних працівників закладу освіти.
- ♣ Інтерв'ювання директора школи
- ♣ Інтерв'ювання заступника директора школи
- ♣ Інтерв'ювання педагога-організатора

У процесі дослідження було використано такий інструментарій:

- анкети для учнів 4, 8, 10-х класів, батьків, педагогічних працівників,
- матеріали інтерв'ю,
- аналіз документації закладу освіти, а також статистики, що відображає організацію освітнього процесу і моніторингу виховання (зокрема, шкільна виховна програма).
- спостереження за тим, як організовані виховні справи, за спілкуванням педагогічних працівників та учнів, поведінкою учнів на уроках і в післяурочний час.

Наказом керівника закладу освіти від 24.02.2025р. №23 «Про оцінювання якості освітнього середовища Балицького НВК» створено робочу групу, складено графік проходження е-анкетування. Було проведено анкетування 4-х, 8-х, 10-х класів (анкети розраховані до 45 хв) та педагогів школи (анкета - до 60 хв), а також батьків (опікунів) учнів 4, 8 та 10 класів (анкета - до 60 хв).

Анкетування учнів відбувалося 02.04.2025 року у закладі освіти в час, зазначений у графіку, затверджені керівником закладу освіти; анкетування батьків та вчителів відбувалося після уроків.

**Графік проведення анкетування
у е-форматі педагогічних працівників,
учнів 4-го, 8-го та 10-го класів**

Час проведення	Клас	Місце проведення
1 урок (08.45-9.30)	4 клас	кабінет інформатики

2 урок (09.35-10.20)	8 клас	кабінет інформатики
3 урок (10.35-11.20)	10 клас	кабінет інформатики
4-5уроки(11.25-13.00)	батьки учнів	кабінет інформатики
6-7уроки (13.05-14.40)	педагогічні працівники	кабінет інформатики

Анкетування та аналіз шкільної документації (зокрема, шкільної виховної програми) та спостереження за ходом виховних справ, стилем спілкування педагогів та учнів, поведінкою учнів у школі в позаурочний час проводилось під наглядом юристконсульта відділу освіти, культури і туризму, молоді та спорту Шегинівської сільської ради Ціжман Олени Станіславівни.

Батьки учнів проходили вдома з власних гаджетів, частина батьків е-анкетування проходили у закладі освіти. Для цього класні керівники надіслали їм покликання та логін і пароль разом з інструкцією, як пройти е-анкетування. Доступ до анкет було відкрито до 24 год.

Анкетування учнів, що навчаються дистанційно проводилося за таким алгоритмом, що й анкетування батьків. Педагоги проходили анкетування протягом усього дня зі своїх гаджетів. Усі анкети заповнювалися респондентом самостійно, без втручання сторонніх осіб, у межах визначеного для цього часу.

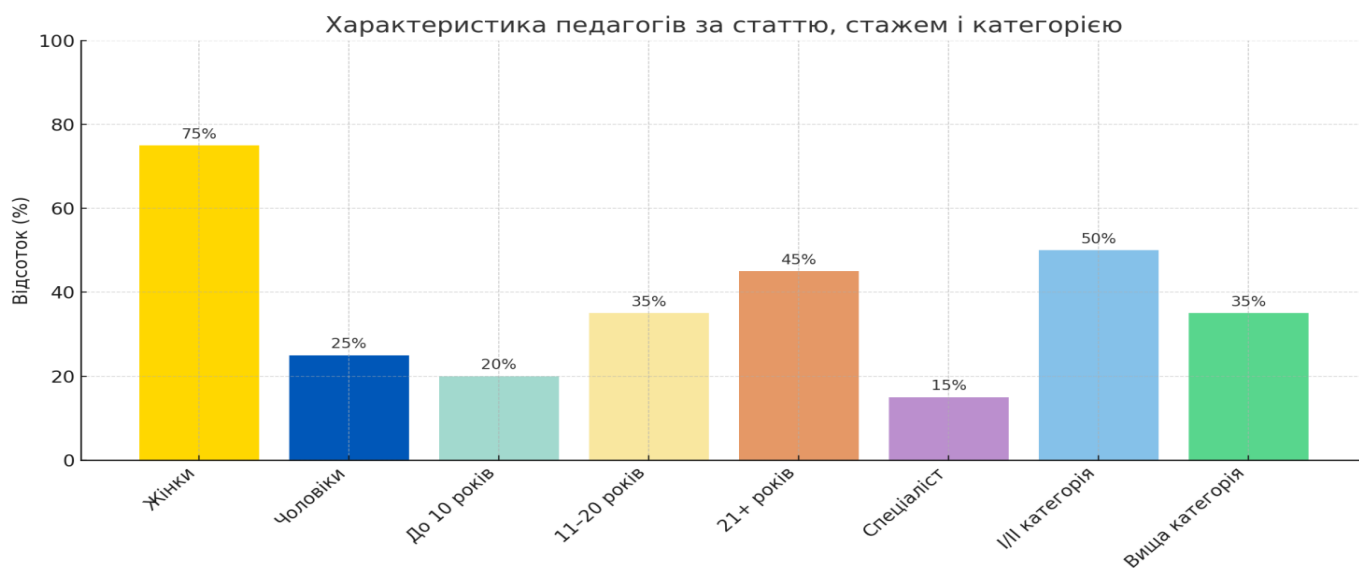
Анкети з обраними відповідями були опрацьовані Львівським регіональним центром оцінювання якості освіти за допомогою розробленої фахівцями цієї установи електронної програми.

У моніторингу взяли участь 11 учнів 4-го, 7 - 8-го та 11учнів 10-го класів. Значно перевищує відсоток учнів з успіхами у навчанні. Опитано 28 батьків цих учнів та 20 педагогів .

Серед педагогів 15 жінок (75%) та 4 чоловіків (25%) взяли участь. Зі стажем роботи до 10 років - 4 (20%), від 11 до 20 років- 7 (35%), від 21 і більше -

9(45%). 3(15%) педагогів мають кваліфікаційну категорію “спеціаліст”, 10 (50%) - “спеціаліст I або II категорії”, 7 (35%) - “вчитель вищої категорії”

Діаграма 1

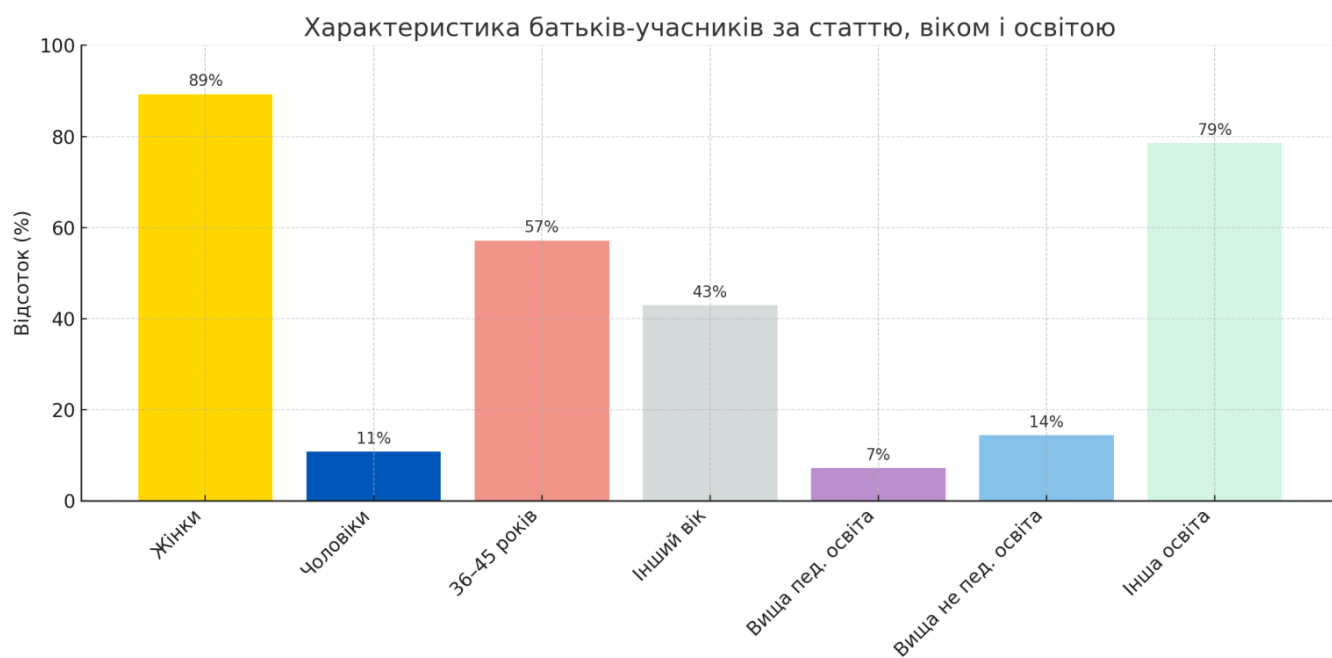
Предмети, які викладають педагоги, були такими :

- __учителі початкових класів - 4
- __учителі математики/ природничих дисциплін, інформатики та технологій 5;
- __учителі гуманітарних дисциплін(мов, літератури, історії, мистецтв) та фізичної культури - 5;
- __педагогічних працівників (педагог-організатор, асистент вчителя, шкільний психолог, соціальний педагог, заступник директора з ВР) - 6

Серед батьків взяли участь - 25 жінок (89,29%) та – 3 чоловіків (10,71%).

Найбільше учасників віком 36-45р. - 16 (57,14%). 14,29% батьків (опікунів) мають вищу не педагогічну освіту, а 7,14% - педагогічну.

Діаграма 2

Розділ II. Аналіз результатів

- **Ключове питання:**

У якій мірі освітнє середовище ЗЗСО убезпечує учасників освітнього процесу від заподіяння фізичної, майнової та/або моральної шкоди (безпечний виховний простір)?

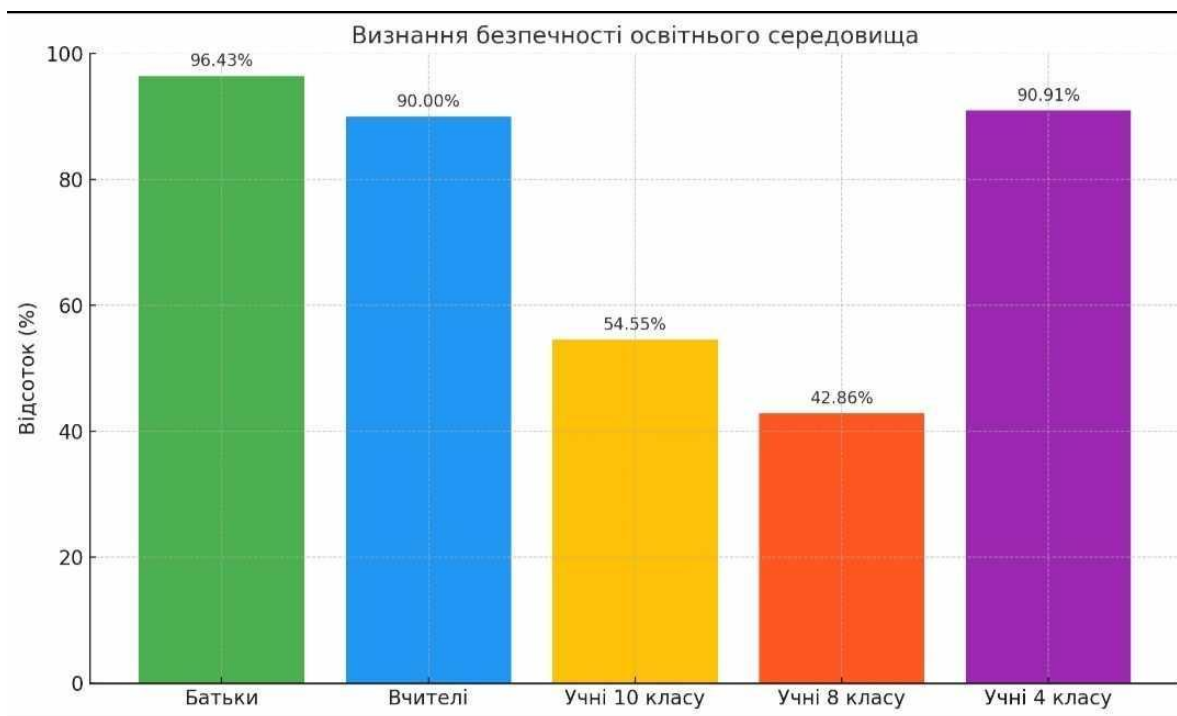
Теза:

У нашому навчальному закладі сформоване безпечне виховне освітнє середовище.

Безпечним освітнє середовище визнали:

- 27 батьків учнів (96.43%);
- 18 вчителів(90%);
- 6 учнів 10 класу(54,55%);
- 3 учнів 8 класу(42,86%);
- 10 учнів 4 класу(90,91%).

Діаграма 3.

Учням нашої школи подобається ходити до школи: їм цікаво вчитися, проводити час з шкільними друзями(відповіді 57,14% учнів 8 класу, 54,55% учнів 10 класу), 71,43 % 8-класників зазначили, що шкільне життя є для них змістовним і цікавим.

Велике значення для здоров'я підлітків має харчування та відсутність шкідливих звичок. Так, смачну і поживну їжу шкільної їдальні відзначили 57,14% учнів 8 класу та 81,82 % учнів 10 класу, всі учні 10 класу відзначили відсутність куріння у школі, вживання міцних напоїв та наркотиків.

Умови перебування здобувачів освіти у навчальному закладі достатньо комфортні:

- у школі тепло(90,91% учнів 10 класу, 85,71% учнів 8 класу), чисто, прибрано;
- класи добре освітлюються, легко писати і читати, затишно, повітря завжди свіже, думати легко;
- приміщення класу стимулює до навчання і відпочинку на перервах(100% учнів 4 класу);

- у закладі відсутні розбірки та бійки між учнями(100% відповідей учнів 8-го класу) .

У відповідь на питання "Чи є у вашому класі учні, над якими збиткують (ображають, цькують)?" всі четвертокласники відповіли негативно, не визнали такої проблеми також учні 10-го класу(72,73% опитаних).

У навчальному закладі вчителі вимогливо ставляться до учнів, виконані завдання та письмові роботи оцінюють справедливо(відповіді 90,91% учнів 10-го класу). Всі учні 4-го класу зазначили, що вчителі здебільшого спокійно реагують на помилку учнів, самі допомагають виправити помилку або пропонують зробити це комусь з учнів класу. Старшокласники ж намагаються самі підтримати учня, який помилився підказуючи йому правильну відповідь(57,14% опитаних учнів 8 класу).

Всі батьки учнів та 95% вчителів відмітили відсутність у навчальному закладі проявів вандалізму(умисне нищення майна, наруга над пам'ятками культури) їм не відомо про те, що хтось робив певні пошкодження у приміщенні школи чи поза нею.

У навчальному закладі медичне обслуговування повністю відповідає вимогам: медичний працівник завжди присутній, регулярно проводяться медогляди(95%), в школі працює шкільний психолог, яка:

- займається психологічним супроводом школярів(відстеженням психологічного стану дітей протягом усього періоду навчання)(90%);
- психодіагностикою(складання психологічної характеристики дітей)(75%);
- просвітницькою діяльністю(проводить лекції та тренінги для школярів і вчителів)(60%);
- профілактикою злочинності, залежної поведінки і шкідливих звичок серед підлітків(55%) (відповіді опитаних педагогічних працівників).

Здобувачі освіти нашого НВК обізнані з правилами поведінки в умовах надзвичайних ситуацій, пожежі, повітряної тривоги, вчителі проходять навчання

з питань надання домедичної допомоги, на уроках розглядаються питання безпечного користування Інтернетом(відповіді вчителів-респондентів)

Педагоги проводять інформаційну роботу з батьками щодо використання мережі Інтернет (95%), вивчають думку батьків з питань адаптації та умов навчання (100%), вивчають думку учнів щодо навчання (100%), повідомляють про права та обов'язки учнів (100%).

Для забезпечення рухової активності у нашій школі є ігровий майданчик для учнів початкової школи(95%), спортивний майданчик для учнів 5-11 класів (85%), є спортивне обладнання в приміщенні школи (80%)(відповіді вчителів).

Показник безпеки нижчий від очікуваного внаслідок:

- Відсутності гарячого харчування деяких учнів: «не харчуються в шкільній їдальні» (28,57 % учнів 8 класу).

- На перервах учні, у більшості, грають в ігри на своїх телефонах і мало займаються руховою активністю(з листка спостережень за станом шкільного середовища)

- Порушення норм поведінки

- ☐ вчителі кричать на учнів, якщо ті відволікаються на розмови чи заважають проводити урок (відповіді 14,29% учнів 8-го класу)
- ☐ в навчальному закладі є списування уроків (про це зазначили у своїх відповідях опитані педагоги).

Ключове питання:

У якій мірі учні ЗЗСО залучені до виховних справ (позакласної роботи) та громадської діяльності (волонтерство, членство у формальних і неформальних дитячих об'єднаннях тощо)? (виховний простір патріотичний)

Теза:

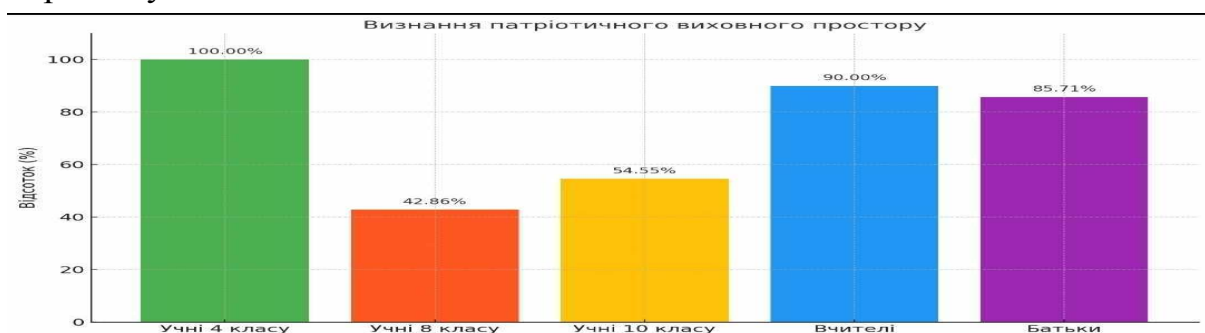
В загальноосвітньому навчальному закладі станом на сьогодні цілком сформований патріотичний освітній простір як виховний.

Патріотичним виховний простір своєї школи визнали :

- 11 учнів 4 класу (100%);
- 3 учнів 8 класу (42,86%);
- 6 учнів 10 класу (54,55%);
- 24 батьків учнів 85,71%);
- 18 педагогічних працівників (90%).

Діаграма 4.

З матеріалів інтерв'ю із заступником керівника з навчально-виховної роботи спостерігається, що старшокласники із задоволенням відвідували минулого навчального року музеї/виставки(63,64%), подорожувати рідним краєм(81,82%). Учні 10 класу сподобалося, як минулого календарного року проводилися шкільні заходи: «День самоврядування в школі», «Флешмоб до Дня вчителя "Обійми того, хто..."», воркшоп «Від лідера лідеру», гра в квіз, яка пройшла у всесвітній День вчителя, під назвою «Teacher quiz», виставки робіт «Квітковий вернісаж», «Різдвяна феєрія», захід «Європейський калейдоскоп», на якому учні 5-11 класів провели експрес-подорож Європою, учні провели пошукову роботу, підготували національні страви, костюми, цікавинки, сувеніри тих країн, котрих презентували на заході.

У нашому навчальному закладі публічне спілкування та освітній процес ведуться українською мовою – це підтверджують 100% відповідей всіх груп респондентів: учнів 4,8,10-х класів, батьків, та вчителів.

Більшість опитаних учнів шанобливо ставляться до державних символів України, визначних постатей та вміють використовувати потрібні слова, жести, стійки. Так, всі учні 4 класу вміють напам'ять виконувати Гімн України, описати прапор України, розповідати про походження малого Герба України, пояснити за що цінують історичні постаті Лесі Українки, Тараса Шевченка та Героїв Небесної Сотні, Романа Шухевича та знають як використовувати потрібні слова, жести, стійки при вшануванні державної символіки (прапора, герба), полеглих українських героїв. Відповіді респондентів свідчать, що в нашому НВК шанобливо ставляться до державних символів України: це стверджують всі учнів 8,10 класів та опитані вчителі, 96,43% батьків.

Школярі беруть активну участь в організації заходів патріотичного спрямування(95%), із захопленням та цікавістю відвідують такі заходи(85%) (відповіді педагогів). Школярі відзначають, що вони охоче минулого навчального року брали участь у відзначенні Державних та релігійних свят, проведених у школі (100% відповідей учнів 4-го класу, 90,91% учнів 10-го класу). Урок гідності та патріотичної слави "Вільні творити майбутнє", Урок пам'яті «Голодомор- біль серця України», лінійка-реквієм «Небесна Сотня – Герої сьогодення», віртуальна мовознавча кав'ярня «Причини мене розмовою українською мовою», вікторина "Що я знаю про Тараса Шевченка?", Літературно-музичний квест «Лине пісня Кобзаря!», До Дня Героїв учні взяли участь у I (територіальному) етапі Всеукраїнської дитячо-юнацької військово-патріотичної гри «Сокіл» («Джура»)(з матеріалів інтерв'ю із заступником керівника з навчально-виховної роботи).

Участь у проведенні заходів патріотичного спрямування сприяє зацікавленості учнів сучасними та історичними діячами/діячками (на це вказали учні 8 класу (57,14%—«неодноразово», «нечасто»- 42,86%), пробуджує в молоді

інтерес до історії рідного краю, України, будівничих української держави і культури.

Здобувачі освіти часто та з цікавістю подорожують рідним краєм – "Золота підкова" або Замки Львівщини чи не найпопулярніший екскурсійний маршрут Галичини і на це є своя вагома причина. Три середньовічні замки зі своєю неповторною історією, архітектурою та енергетикою. Навчально-пізнавальна екскурсія та подорож "Шляхами Розточчя від Янова до Крехова", навчально-пізнавальна екскурсія - подорож у Ведмежий притулок "Домажир". Учнівське самоврядування Балицького НВК дружньо підкорювали карпатську фортецю Тустань, відвідали Національний природничий парк «Сколівські Бескиди». Незабутні враження залишило відвідування туристичного комплексу «Захар Беркут», а саме оглядова екскурсія канатно-крісельним витягом на гору Високий Верх *(з матеріалів інтерв'ю з заступником директора з навчально-виховної роботи)*.

Педагоги відзначають, що їхні учні не тільки із захопленням брали активну участь в організації екскурсій, вшанування пам'яті героїв, але і самі доволі часто є ініціаторами таких заходів. Їх підтримують і батьки(82,14%), відзначаючи зацікавленість та захопленість їхніх дітей від відвідання таких заходів.

Дирекція та класні керівники, створюючи можливості реалізувати ініціативи учнів, підтримували проведення цікавих патріотичних заходів (за словами 57,14% восьмикласників), ініційованих учнями та допомагали втілити задумане, самі класні керівники дбали, щоб ці заходи були цікавими і потрібними учням НВК(100% відповіді учнів 10-го класу).

Учні нашого закладу (відповіді восьмикласників (85,71%), десятикласників (90,91%)) та педагогів закладу освіти (100%)) мали можливість поспілкуватись із активістами громадських організацій, волонтерами та Захисниками Батьківщини: волонтери ГО «Волонтерський рух Мостищини» Василь Ісанський і Григорій Новіцький та воїн, який знаходився у відпустці – Михайло Федорчак; герой-захисник, який повернувся з полону – Павло

Лапицький; із військовослужбовцем Мусійовським Йосипом. Підтримуємо зв'язок із усіма нашими воїнами-земляками, регулярно передаємо для них через волонтерів іменні посилки *(з матеріалів інтерв'ю керівника закладу)*.

Заклад практикує та пропагує волонтерство, організовуючи різноспрямовані волонтерські акції на підтримку захисників нашої держави, педагоги підтримують волонтерські ініціативи учнівства(85% опитаних педагогів): загальношкільне Свято Героїв, доброчинні ярмарки з метою зборів коштів для ЗСУ. Проводяться благодійні акції "Христос Воскрес - Воскресне Україна!" Щоб приємні миті світлого свята Христового Воскресіння відчули наші захисники та захисниці; «Святий Миколай – воїнам допомагай». Щорічно проходять в нас благодійні ярмарки для ЗСУ. Ми поповнили банку частиною грошей з ярмарки для 63 окремої механізованої бригади на придбання Starlink. Здобувачі освіти, учителі, працівники та батьки Балицького НВК приєдналися до збору пластикових кришечок. Зібрані кришечки передано волонтерам Центру Волонтеріату Мостищини. Також завдяки акцій ми хочемо підтримати патріотичний дух українців та поширити культуру благодійності, особливо серед дітей та молоді *(з матеріалів інтерв'ю із заступником керівника з НВР та педагогом -організатором)*.

Систематичне проведення виховних заходів патріотичного спрямування сприяє формуванню почуття відповідальності за долю країни і готовності служити її інтересам, утверджувати державність, примножувати славу і гідність свого народу.

Отримані відповіді дають підстави зробити висновок про те, що у закладі освіти станом на сьогодні цілком сформований патріотичний освітній простір як виховний.

Ключове питання:

Чи відповідають взаємовідносини між учасниками освітнього процесу принципам демократії та вимогам чинного освітнього законодавства до управління ЗЗСО (демократичний виховний простір)?

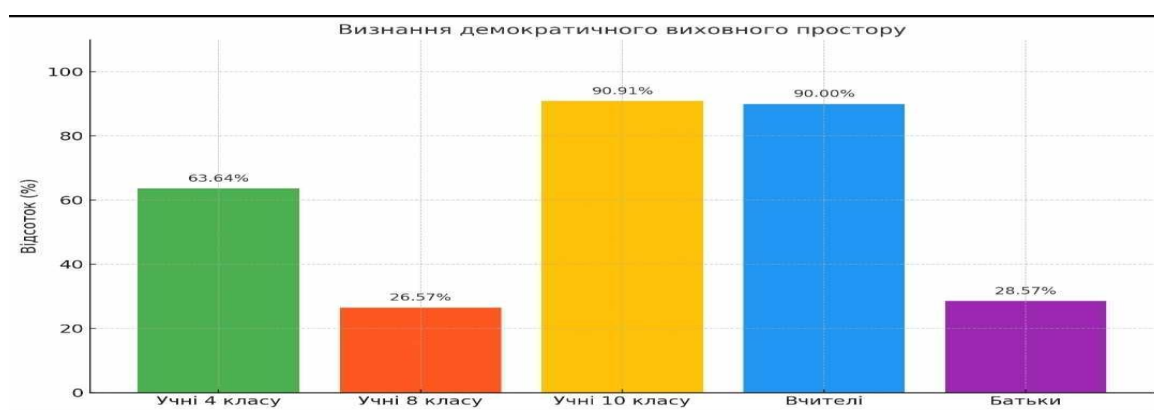
Теза:

В Балицькому НВК сформований демократичний освітній простір як виховний.

Вважають, що в навчальному закладі демократичний виховний простір:

- 63,64 % учнів 4 класу;
- 26,57 % учнів 8 класу;
- 90,91% учнів 10 класу;
- 28.57% батьків;
- 90 % вчителів.

Діаграма 5

У навчальному закладі захищенні права учнів і свободи шкільної учнівської молоді(100%), зокрема ті, що зазначені у конституції, дотримуються права педагогічних працівників(95%), педагоги виявляють повагу до учнів, ніколи не принижують їхню гідність, адміністрація поважає права батьків/рідних як учасників освітнього процесу(100%)(відповіді респондентів-педагогів).

Навчальний заклад працює як спільнота педагогів, учнів, їх батьків, згуртована розумінням спільної мети(90%), загалом права учні захищенні і «немає потреби їх відстоювати» (відповіді учнів). Педагогічні працівники закладу повсякчас виявляють повагу до учнів і не принижують їхню гідність, про те стверджують всі опитані батьки, вони завжди відповідають на запитання та дають пораду учневі, допомагають розібратися у незрозумілій темі(відповіді 85,71% опитаних учнів 8-го класу). У колективі є багато ініціативних педагогів,

їхні ідеї завжди підтримує адміністрація школи та заохочує різного роду інновації (95%).

В нашому навчальному закладі відсутні:

- дискримінація зі статевою ознакою, порушення права на свободу совісті та віросповідання, дискримінація за расовою або етнічною ознакою, академічний плагіат;
- психологічний тиск дирекції на працівників, наклепи ;
- несправедлива оцінка дирекцією окремих педагогів ;
- лицемірство, як зазначають всі вчителі.

Педагогічні працівники НВК ніколи не відчують тиску з боку керівника закладу (100%), між ними та дирекцією склалися товариські, довірливі відносини(70%), вони:

- разом вирішують проблеми(90%),
- адміністрація завжди підтримує ініціативи педагогів, що стосуються освітнього процесу(95%),
- запобігає конфліктам у навчальному заклад, відслідковує навчальний процес(75%),
- допомагає, коли отримує конкретний запит про допомогу(5%).

Класні керівники, плануючи майбутні спільні мандрівки, поїздки та інші позаурочні заходи,(проекти, вечори)обговорюють це з усіма тими, хто братиме участь у заході(95%). Педагоги залучають дорослих, як до активної участі в запланованих ними заходах (55%), так і з метою часткового фінансування (30%)(відповіді опитаних вчителів).

Самоврядування – самостійна діяльність учнів, яка відбувається за координації педагогів та дирекції навчального закладу. У нашому закладі органами учнівського самоврядування є учнівський парламент, чергові вибори, які були проведені цього і минулого навчального року з дотриманням норм положення про вибори.

Органи учнівського самоврядування школи, голова ради, учнівський уряд,

звітували про свою роботу за минулий навчальний рік на щорічних учнівських зборах(85%)(опитані вчителі). Молодші школярі знають правила, за якими у школі організовано учнівське самоврядування(відповіді учнів 4-го класу). Батьки обирають представників до органів батьківського самоврядування класу (92,86%), батьківського самоврядування закладу освіти(28,57%), всі респонденти-батьки вважають, що вибори до органу батьківського самоврядування були проведені з дотриманням норм. Чинний склад органу батьківського самоврядування звітував перед батьками(85,71%)(відповіді опитаних батьків учнів). У закладі освіти щорічно проводяться вибори старост класів, керівника учнівської спільноти, делегатів, послів, депутатів до органу учнівського самоврядування школи. Вибори проходять з повним дотриманням процедури (відповіді учнів). Вирішальним для школярів при голосуванні є:

- особисті якості кандидатів (ініціативність, наполегливість, відповідальність) (27,27%);
- думка товаришів/товаришок (63,64%);
- привабливість образу(18,18%);
- програма(план) дій кандидата (27,27%)(відповіді десятикласників).

Учні НВК мають можливість вільно висловлювати свою думку, яку вислухають і над нею поміркують(100% відповідей восьмикласників).

Демократичний стиль спілкування ґрунтується на повазі, довірі, орієнтації на самоорганізацію, самоуправління особистості та колективу, що базується на прагненні донести мету діяльності до свідомості учнів, залучити їх до участі в спільній діяльності.

Показник демократичності нижчий від очікуваного через те, що:

- частина учнів не є активними учасниками шкільної спільноти і користь від діяльності органів учнівського самоврядування бачать тільки в організації цікавих пізнавальних і розважальних заходів;
- серед ризиків, які є у школі окремі учні назвали «бути незаслужено покараними»;

- деякі учні зазначили про своє байдуже ставлення до діяльності органів учнівського самоврядування школи ;
- частина школярів не мають бажання відкрито висловлювати свої думки про шкільне життя;
- окремі батьки нічого не знають про роботу батьківського самоврядування(відповіді батьків).

Ключове питання:

Наскільки педагоги, батьки та учні співпрацюють і довіряють одне одному(виховний простір сповнений довіри) ?

Теза:

У нашому закладі загалом сформований сповнений довіри виховний простір.

У нашому закладі освіти панують моральні норми, взаєморозуміння, співпраця вихованців та виховників.

Виховний простір, сповнений довіри, визнали:

- 81,82% учнів 4 класу ;
- 28,57% учнів 8 класу ;
- 9,09% учнів 10 класу ;
- 32.14 % батьків;
- 80% педагогічних працівників

Більшість здобувачів освіти нашого закладу зазначили, що можуть звернутися за допомогою до своїх вчителів (100 % учні 4 класу). Серед тих, кому найбільше довіряють учні:

- о керівникам школи (54,55%, 28,57%);
- о класному керівникові (27,27%, 28,57%);
- о декільком учителям(14,29%);
- о багатьом учителям(54,55%, 42,86%);
- о шкільному психологу (9,09%, 14,29%)(відповіді учнів 4,8 класів).

Учні 8-го,10-го класів нашого закладу довіряють, звертаючись за підтримкою та порадою до класного керівника, директора та заступників, окремих вчителів, шкільного психолога. Старшокласники (10 клас) школи знають про те, що можуть звернутися за допомогою до шкільного психолога при потребі (9,09%).

Батьки здобувачів освіти, на думку учнів 10 класу, довіряють педагогам закладу:

- всім 45,45%;
- більшості 45,45%;
- залежить від ситуації 9,09%.

Здобувачі освіти перебувають в добрих стосунках з однокласниками. У закладі відсутнє приниження гідності, неповаги до дітей (100% педагогів). Учні зазначили, що їх однокласники толерантно ставляться до них, ніхто не акцентує на помилці (27,27% - відповіді учнів 10 класу, 28,57% відповіді учнів 8 класу), а намагаються підказати правильну відповідь (72,73%, 10 клас).

Між учасниками освітнього процесу склалися приязні, довірливі стосунки:

- дирекція разом з батьками вирішують проблеми, довіряючи одне одному(100%);
- між батьками однокласників відносини товариські, довірливі(92,86%), партнерські, співпрацюючі(7,14%);
- між однокласниками взаємовідносини товариські, довірливі(92,86%), партнерські(7,14%)(відповіді батьків учнів).

Батьки розраховують на розуміння та підтримку більшості педагогів, якщо їхня дитина звернеться до вчителя з особистих питань(78,57%). Звернутися за допомогою до вчителів, якщо відчують труднощі, можуть всі учні (відповіді вчителів). Вчителі, у свою чергу, зазначили, що до них часто звертаються учні з проханням про допомогу і вони завжди відповідають та дають раду (50%).

Більшість учителів вважає, що адміністрація освітнього закладу запобігає шкільним конфліктам, бо відслідковує навчальний процес або вживає заходів, коли щось траплялось. Вчителі стверджують, що не відчують тиску з боку

батьків, учнів, дирекції між педагогами та адміністрацією склались відкриті, довірливі взаємини, переконані опитані вчителі(90%). Висловити свою думку, на уроці та позаурочних заходах, на яку зважатимуть, можуть всі учнів 10 класу.

Щодо справедливості оцінювання знань та завдань учнів учителями, то вважають, що оцінювання є справедливим: всі учні 4 класу(100%). Батьки теж впевнені, що учні вважають, що їхні досягнення оцінюють справедливо: вчителі завжди пояснюють, чому поставили ту чи іншу оцінку, не маніпулюють оцінюванням, прозорим вважають оцінювання в закладі і опитані педагоги.

Між всіма учасниками освітнього процесу нашої школи склалися гарні відносини: у своїх відповідях педагоги зазначили, що міжособистісні відносини між працівниками школи товариські, довірливі, всі вчителі співпрацюють між собою, адміністрація школи запобігає конфліктам бо відслідковує навчальний процес(75%), вживає заходів, коли щось трапляється (20%), керівництво та педагоги поважають права батьків, рідних як учасників освітнього процесу(100%)(відповіді вчителів).

Наша школа – це заклад, у якому всі учасники освітнього процесу прислухаються один до одного, усі важливі рішення обговорюються і приймаються усіма сторонами, яких ці рішення стосуються.

Отже, виховний простір сповнений довіри сформований не повністю через те, що:

- «нікому не довіряють» 14,29 % учнів 8 класу;
- учні зазначають, що відчують дискомфорт через «необхідність вислуховувати докори вчителів при однокласниках» (28,57%) (відповіді учнів 8 класу);
- не завжди вчителі готові допомогти учням розібратися в незрозумілій темі (14,29% опитаних учнів 8 класу): «це залежить від учителя і від теми».

Ключове питання:

Наскільки спільноти ЗЗСО відкриті для партнерства (відкритий виховний простір)?

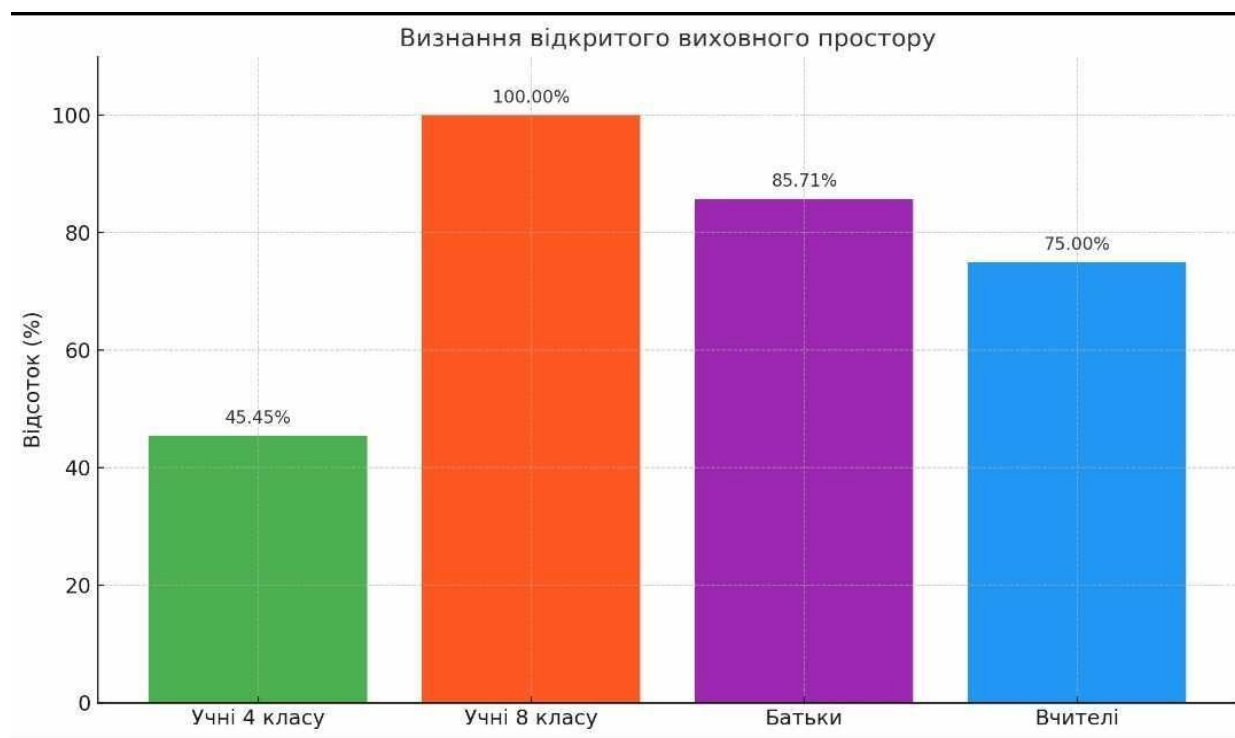
Теза:

В нашому закладі шкільна спільнота не повністю відкрита для партнерства.

Відкритим для співпраці виховний простір НВК визнали:

- 45,45% учнів 4 класу;
- 100% учнів 8 класу;
- 85.71% батьків ;
- 75% вчителів.

Діаграма 6

У нашому закладі освіти відсутні:

- ☐ обман дітей і педагогів(90%),
- ☐ списування (70%),
- ☐ зриви уроків (90%),
- ☐ крадіжки (100%),
- ☐ булін г(95%),
- ☐ лихослів'я (85%);
- ☐ сексизм(100%);
- ☐ порушення прав на свободу совісті та віросповідання(100%);
- ☐ дискримінація за расовою або етнічною ознакою(100%);
- ☐ мобінг(100%);
- ☐ наклепи (поширення завідомо несправедливої інформації, що ганьбить педагога, батьків, учнів) (100%);
- ☐ академічний плагіат (100%);
- ☐ лицемірство(невідповідність слів учнів, педагогів або батьків їхнім намірам, почуттям (100%);
- ☐ неповага до учнів, приниження їх гідності(100% опитаних вчителів),

Школа працює, на думку батьків (92,86%) та педагогів (90%), як згуртована розумінням однієї мети спільнота.

Керівництво навчального закладу відкрите для спілкування: чує учасників освітнього процесу, знаходить час для спілкування, відкрито обговорює проблеми(90%), враховує ініціативи та пропозиції педагогів, що стосуються освітнього процесу(95%) (відповіді вчителів).

Педагоги та адміністрація цікавляться думкою батьків, яку ті без побоювань можуть висловити, навіть якщо вона не співпадає з визначеною думкою працівників закладу. Учні можуть відкрито висловити свою думку на уроці та на позаурочних заходах(100%), знаючи що їх вислухають та на їхню думку зважатимуть (опитані учні 10 класу). Здобувачі освіти навчального закладу стверджують, що у школі зважають на їхню думку(100%, 8 клас), вислуховують та підтримують їх пропозиції, учні можуть звернутися до

своїх вчителів, коли відчують труднощі(81,82% учні 10 класу,100% учні 4 класу,100% опитаних вчителів), вчителі з повагою ставляться до своїх вихованців, нікого не принижують, не ображають (відповіді учнів та батьків). Відкрито висловити свою думку про життя класу та школи, відносини з педагогами учні можуть:

- ☐ на учнівських зборах (100%);
- ☐ у розмові з класним керівником(72,73%);
- ☐ у дописі для шкільного сайту/блогу/учнівської газети або на форумі (9,09%);
- ☐ на загальних зборах учнів школи(27,27%);
- ☐ на засіданні учнівського самоврядування школи(36,36% , учні 10 класу).

Цьому сприяє і відкритість адміністрації у прийнятті та оприлюдненні рішень, які стосуються навчального процесу:

- накази оприлюднюються на зборах спільноти закладу, батьківських та учнівських зборах(60,71%);
- щорічному звіті директора перед колективом закладу(64,29%);
- класні керівники повідомляють учням і батькам найважливіші новини телефоном/через соціальні мережі(21,43%, відповіді батьків).

Педагоги підтримують (створюють можливості для реалізації ініціативи учнів в питанні благоустрою та навколишнього громадського простору)(100% відповіді учнів 10- класу).

Батьки та вчителі спільно беруть участь у розробленні:

- правил поведінки учнів/батьків у закладі освіти (42,86%) (відповіді опитаних батьків учнів);
- стратегії/програми розвитку навчального закладу (50%; 39,29%) (відповіді вчителів та опитаних батьків учнів);
- річного плану роботи школи(70%; 46,43% відповіді вчителів, батьків);
- освітньої (32,14%) та виховної програми 25%, відповіді батьків).

Опитані респонденти 4 класу відзначили, що їхні батьки беруть активну участь у виховних справах, що відбуваються в закладі освіти(100%), батьки також ініціюють окремі виховні справи, допомагають організаційно (78,57%), частково беруть на себе фінансування та матеріальне забезпечення закладу та запланованих заходів(3,57%, відповіді батьків).

Здобувачі освіти відмітили спільне планування виховних заходів та проєктів на початку року чи семестру з класним керівником(57,14%, 90,91%,опитаних учнів 8,10-их класів).

У нашому закладі панує повне порозуміння між батьками школярів та педагогічним колективом. Для цього в освітньому навчальному закладі класними керівниками практикуються різні форми роботи:

- ☐ батьківські збори (97,86%);
- ☐ тренінги батьківської компетентності(10,71%);
- ☐ індивідуальні зустрічі з батьками(35,71%);
- ☐ спілкування через засоби електронного зв'язку(32,14%);
- ☐ залучення батьків учнів свого класу до організації та супроводу туристичних поїздок, змагань (25%) - відповіді батьків.

Всі учасники освітнього процесу нашого закладу освіти з розумінням ставляться до дітей з особливими потребами. Так, у своїх відповідях респонденти зазначають, що до таких дітей ставляться так само, як і до інших школярів(100% учнів 4класу, 71,43% опитаних учнів 8 класу, 63,64% учнів 10 класу), «із зацікавленням та бажанням спілкуватися»(14,29% опитаних восьмикласників, 27,27% -10 клас).

Навчальний заклад співпрацює з активістами різних громадських організацій, волонтерами, Захисниками ЗСУ(85,71%,90,91%)(відповіді учнів 8,10-тих класів). У шкільній спільноті відбуваються і зустрічі зі здобувачами освіти інших навчальних закладів(100%,28,57%,45,45%) (відповіді опитаних учнів 4,8,10 -их класів).

Показник відкритості нижчий від очікуваного, на нашу думку, через:

- небажання частини учнів висловлювати свою думку про події шкільного життя, взаєностосунки з педагогами: можуть відкрито висловити свою думку про життя класу та школи, відносини з педагогами виключно у спілкуванні з друзями на перервах, у позаурочний час (18,18% 10 класи);
- низької активності частини учнів у житті шкільної громади: так, 28,57% учнів 8 класу зазначили, що « не брали участі у голосуванні до органів учнівського самоврядування»;
- низької активності частини батьків у житті шкільної громади: 14,29% учнів 8 та 36,36% 10 класів зазначили, що їхні рідні беруть участь у житті шкільної громади тільки «тоді, коли є на це час», частина опитаних батьків зазначила, що вони не брали участі у розроблені ні одного документу школи.
- порушення здобувачами освіти правил поведінки: трапляється, хоча і «рідко», невиправдані пропуски уроків (14,29%), лихослів'я(10,71%)(відповіді батьків).

Ключове питання:

У якій мірі учні ЗНЗ залучені до виховних справ (позакласної роботи) та громадської діяльності: волонтерства, членства у формальних і неформальних дитячих об'єднаннях тощо (виховний простір культуротворчий)?

Теза:

У нашому закладі культуротворчий освітній простір не сформований повністю.

Культуротворчим виховний простір нашого НВК визнали:

- 20% педагогів;
- 14.29% батьків;
- 100% учнів 4-тих класу.

Педагоги школи вважають, що бібліотека:

- ☐ здійснює інформаційний супровід освітнього процесу (пошук і добір літератури, періодичних видань)(100%);
- ☐ зберігає інформаційні ресурси закладу(відділ електронних освітніх ресурсів для загального користування)(30%);
- ☐ сприяє формуванню інформаційної компетентності(65%);
- ☐ архівує матеріали про життєдіяльність закладу(офіційні акти, відео-й аудіо матеріали про проведені заходи: учнівські роботи, відео, фотографії(15%).

Батьки опитаних старшокласників знають, що їхні діти:

- ☐ систематично беруть для читання, літературу(64,29%),
- ☐ консультуються щодо потрібної інформації(46,43%),
- ☐ використовують відділ електронних освітніх ресурсів(14,29%).

Переважно школярі відвідують бібліотеку, щоб:

- ☐ отримати підручники(100%)(відповіді опитаних учнів 8 класу),
- ☐ беруть книги для читання(28,57%)(відповіді опитаних учнів 8 класу).

Більшість молодших школярів відзначили у своїх відповідях, що відвідували шкільні гуртки, мистецькі студії, спортивні секції (63,64% опитаних). Свої пізнавальні інтереси учні задовольняють відвідуючи також:

- ☐ шкільний науковий гурток(28,57%);
- ☐ тренуючись в спортивній секції(28,57%)(відповіді учнів 8 класу).

Під час освітнього процесу вчителі школи організовували на уроках навчальні дискусії з проблемних питань:

- ☐ 42,86%,54,55% «усі вчителі організовували і часто»(8,10 класи);
- ☐ 14,29% «інколи організовували»(8 клас);
- ☐ 14,29%, «дехто з учителів організовував інколи» (8 клас)
- ☐ 36,36% «усі вчителі організовували, але не часто»(10 клас).

Учні школи самостійно виконують творчі роботи(твори-роздуми, есе), висловлюючи власні думки(відповіді учнів 8,10 класів), хоча інколи активно

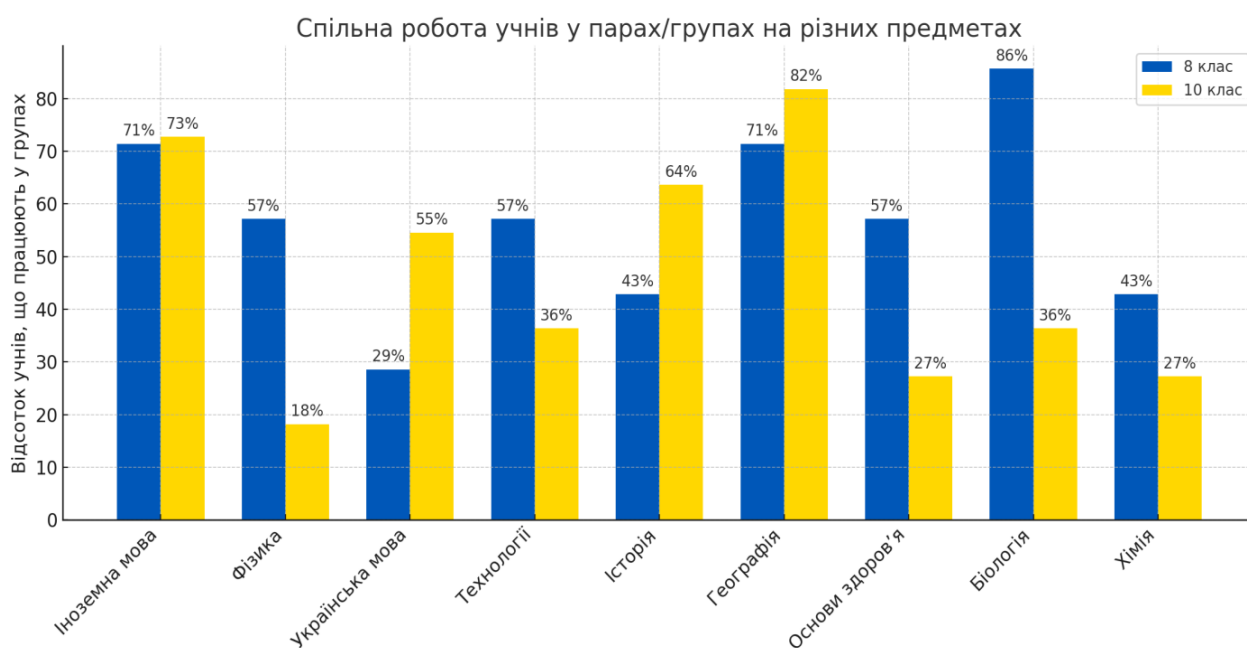
«користуються послугами інтернету»(9,09%), «це залежить від того, скільки часу є на написання і з якого предмету»(18,18%)(10 клас).

Четвертокласники школи зазначили, що робота в парах і групах їх зацікавила, вони вміють комунікувати та приймати спільні рішення.

Старшокласники серед пропонованих предметів, визначили ті, де вони найбільше працюють в парі чи у групі:

- 71,43%,72,73% на іноземній мові /англійській німецькій/французькій (8,10 класи);
- 57,14% ,18,18% на фізиці(8,10 класи);
- 28,57%, 54,55% на українській мові (8,10 класи);
- 57,14%, 36,36% на технології (трудове навчання) (8,10 класи);
- 42,86%, 63,64% на історії (8,10 класи);
- 71,43%, 81,82% на географії (8,10 класи);
- 57,14%,27,27% на основи здоров'я (8,10 класи);
- 85,71%,36,36% на біології (8,10 класи);
- 42,86%,27,27% на хімії (8,10 класи).

Діаграма 7

Здобувачі освіти нашого закладу беруть активну участь у шкільних олімпіадах, конкурсах, виставках, змаганнях: про участь у спортивних змаганнях (57,14%), предметних олімпіадах (42,86%), конкурсах, семінарах заявили опитані восьмикласники. Для участі учнів в олімпіадах, конкурсах, спортивних змаганнях адміністрація відбирає за встановленими правилами (ними стають переможці відбіркових етапів, що відбуваються в навчальному закладі) із врахуванням інтересів закладу (100% опитаних вчителів).

Причини несформованості шкільного культуротворчого виховного простору в тому, що :

- ☐ частина вчителів навчального закладу не практикує під час проведення уроків використання сучасних методів навчання: тільки невеликий відсоток учнів 10 класу (18,18%) зазначили використання вчителями на уроках фізики роботи в групах, в парах та 28,57% опитаних учнів 8 класу зазначили, що ніхто з вчителів не організовував навчальних дискусій з проблемних питань;
- ☐ низька мотивація учнів до активної участі у роботі шкільних гуртків та спортивних секцій, мистецьких студій: здобувачі освіти нашого закладу освіти не є активними учасниками гурткової діяльності освітнього закладу, так відповідь про те, що у них «інші інтереси, шкільні гуртки та секції, студії не відвідую» вибрали половина опитаних учнів 8 класу (57,14%);
- ☐ недостатня робота шкільної бібліотеки, як осередку пізнавальних та інтелектуальних інтересів учнів: школярі не користуються в повній мірі послугами шкільної: більшість учнів з послуг бібліотеки користають лише отриманням підручників (90,91% відповіді учнів 10 класу).

Висновки

Наш навчальний заклад, як показало соціологічне моніторингове дослідження, в основному забезпечує необхідні умови виховання та захисту учнів: виховний простір є достатньо безпечним для учасників освітнього процесу, сповнений довіри (відсутні прояви дискримінації, учні, батьки, вчителі прагнуть дотримуватися справедливості й толерантності у взаєминах, намагаються взаємодіяти та співпрацювати у розв'язанні суспільно значущих і особистих життєвих проблем), відкритим (інклюзивним), в якому керівництво закладу детально вивчає питання вдосконалення безпеки й комфорту та створення умов для навчання дітей з інвалідністю та особливими освітніми потребами.

Результати моніторингу також показали, що учасники освітнього процесу спілкуються виключно українською мовою, з повагою ставляться до державних символів України, на належному рівні вшановуються героїв України, рідного краю. Заклад сприяє пізнанню героїчних сторінок історії України шляхом організації мандрівок, подорожей, екскурсій, досліджень пам'яток культури, що

дає нам підстави стверджувати про сформованість патріотичного освітнього простору

Батьки, вчителі та учні взаємодіють між собою, що створює в закладі довірливу атмосферу, покращує поведінку, сприяє позитивному вирішенню шкільних проблем. Всі учасники працюють заради досягнення спільної мети.

Активна робота учнівського самоврядування, що співпрацює з іншими учасниками освітнього процесу та громадськими організаціями, батьківською спільнотою у проведенні виховних справ закладу сприяє формуванню демократичного освітнього простору нашого закладу освіти, як виховного.

Виховна робота в Балицькому НВК сприяє формуванню світогляду і активної життєвої позиції учнів. Проводяться заходи, які збуджують чутливість до людської біди, формують у дітей такі якості, як людяність, порядність, чесність, справедливість, дисциплінованість, патріотизм. Тобто учні орієнтовані на формування у них позитивних рис характеру.

Дирекція і педагогічний колектив підтримує ініціативи батьків, учнівського самоврядування, громадських організацій, що стосуються освітнього процесу та облаштування освітнього середовища школи, прагне спільно вирішувати освітні проблеми та досягати хорошого результату у створенні відкритого виховного простору нашого закладу освіти.

Рекомендації

З метою покращення освітніх просторів навчального закладу, як виховних та приведення їх у відповідність до регіонального стандарту, враховуючи результати моніторингового дослідження рекомендуємо шкільній спільноті:

- забезпечити систему ефективної комунікації між дирекцією, вчителями, учнями та батьками для відкритості та взаєморозуміння, залучаючи батьків до прийняття рішень, участі у шкільних ініціативах, сприяти відкритому спілкуванню між вчителями, учнями та батьками, створюючи умови для вільного обміну інформацією щодо удосконалення освітнього процесу і мотивації навчання;
- забезпечувати доступність та прозорість інформації стосовно оцінювання знань учні, навчати учнів обґрунтовувати і цивілізовано відстоювати свою позицію, приймати правильні рішення у питаннях протистояння аморальним впливам;
- організовувати тренінги для всіх учасників освітнього процесу з метою налагодження ефективної комунікації між педагогами, учнями, батьками;

- плануючи роботу гуртків та секцій закладу, враховувати побажання, розвиток здібностей, інтересів учнів;
- проводити активну роботу по залученню батьків до участі у шкільних/класних заходах та діяльності батьківського комітету школи/класу;
- вжити заходів для підвищення мотивації педагогічного колективу до впровадження інновацій в сфері виховання;
- забезпечити подальший розвиток учнівського самоврядування, широкого залучення його до вирішення питань організації освітнього процесу, розвитку громадянської активності, організації здорового способу життя.